

Ad günün mübarək, nur üzlü şəhidim

LƏNKƏRANLI ŞƏHİD ORXAN DADAŞLININ ƏZİZ XATİRƏSİNƏ

Vətən sənə oğul dedi... Sənin də taleyinə torpaq uğrunda savaşa atılmaq, döyüşmək və Qarabağın təcisi Şuşamızı işğaldan azad edən gün şəhid olmaq yazılıbmış, Orxan Dadaşlı! Bu gün sən 24 yaşın tamam olur. Bilirəm, sənə xitabən yazdığım bu məktubum cavabsız qalacaq. Amma baban Şöyüb kişinin dəfələrlə qonağı olan bir qələm adamı kimi bu sətirləri sənə ruhuna ünvanlamağı özümə mənəvi borc bildim. Elə yazımın əvvəlində sənə ölməz ruhun qarşısında baş əyirəm, təbəssümü, baxışı, duruşu gözəl, nur üzlü şəhidim...

Baban çox yaxşı, mehriban, xoşxasiyyət insan idi. Sizin Darquba kəndində hamı ona Şöyüb deyər deyər müraciət edər. Yaxşı ovcu idi. Dəfələrlə bizim Muğan tərəflərə ova gəlmişdi. 7 oğul, 3 qız atası, pəhlivan cüssəli Şöyüb dayının sözünün üstünə söz deməyə heç kim cürət etmirdi. Bizim ailəni onunla həm də qohumluq telləri bağlayırdı. Evinə qonaq-qara gələndə sevinci

kik olmasın", "Allah ordumuzu daim müzəffər etsin." Cəlal və böyük kəramət sahibi olan Rəbbimizə elədiyin dualarınla silah yoldaşlarını düşməndən şəhidlərimizin intiqamını almağa ruhlandırırıydın.

Ön cəbhədə vuruşduğun ilk gündən xalqımızın tezliklə Qələbə sevincini yaşayacağına qəlbində nikbinlik qərar tutmuşdu. Döyüş yolun Füzulidən başlayıb Cəbrayıldan, Zəngilandan, Ağoğlandan keçmişdi. Azad olunan Vətən torpaqların dağıdaşı sanki sənə özün kimi gülümsünürdü. Oktyabrın 20-də Qubadlı uğrunda gedən ağır döyüşlərdə düşmən mermisi Masallıdan olan əsgər yoldaşınla sənə yaxınlığına düşdü. Partlayışın güclü dalğası hər ikinizi yaxınlıqdakı kolluğa tulladı. Qəlpə əsgər yoldaşının üzünü dağıtmışdı, gözləri heç yeri görmürdü, sən onu çiyinə alıb, geri döndün, amma bir az əvvəl keçdiyiniz körpünü ermənilər partlatmışdı. Özünü çaya vurdu, əsgər yoldaşını böyük çətiliklə döyüş meydanından çıxardın. Amma

Baş nahıyyəndən ağır qəlbə yarası almışdın. Gözlərin Şuşa səmasının əngiliklərinə dikilmişdi. Qələbə ətrini duyduğun o payız günü on yaşına yenicə qədəm qoymuş bir oğlan gəlib durdu başının üstündə. Bu sən idin, onda Lənkərana bahar gəlmişdi, amma sizin evdə yas mərasimi keçirilirdi. Anan Fəridə xanım haqqın dərğahına qovuşmuşdu... Sən son dəfə "ana" pıçıldadıyın nurlu təbəssümünlə gülümsədin. Ananın ruhu qollarını açıb "Can bala" deyərək səni ağışına aldı... O gün sən də müqəddəs şəhadətinlə əbədiyyətə qovuşdun.

...İndi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda son nəfəsini qədr eyni cəbhədə çiyin-çiyinə vuruşduğun və 8 noyabr günü şəhid olan Orxan adlı hərbiçi ilə məzarınız qoşa-dır. Ən qəribəsi də orur ki, onun da atasının adı Elxandır. Tabutlarınızın büküldüyü üçrəngli Azərbaycan bayrağı hər ikinizin doğulduğu evin ən əziz guşəsində saxlanılır. Vaxtilə elindən tutub məktəbə apardığın Mədinə bacın səndən yadigar qalan eşyaların arasında onun üçün çəkdiyən rəngli rəsmləri göz bəbəyi kimi qoruyur...

Vətən müharibəsində göstərdiyin şücaətə görə ölümündən sonra Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Vətən uğrunda", "Cəbrayılın azad olunmasına görə" və "Qubadlının azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunmuşan. Haqqında qısametrajlı film çəkilib. Vətən torpağını vətənləşdirən, zəfər yolunun dönməz yolçusu olan sənə kimi oğullar ölmürlər. Ölümsüzlük millətin üreyində sevgi çələngi qoyub, axirət evinə getməkdir.

...Hər dəfə Lənkərana yolumuz düşəndə məzarını ziyarət edəcəyik, Orxan! Sevimli Şöyüb dayının əziz-girami, nur üzlü nəvəsi, illər ötəcək, sən həmişə ömrünün genclik çağında qalacaqsan! Lənkəran Dövlət Universitetinin yaxınlığında, el arasında "dörd yolayrıcı" deyilən məkəndə əbədi uyumağın Haqqa qovuşmağın və mənəvi kamillik yolunun dörd mərhələsini yada salır: şəriət, tərifiqət, mərifət və həqiqət... Böyük Nəsimi də bu dörd məqamı belə izah edirdi:

"Can ilə tən oldu həqiqət, Birleşdi şəriət-tərifiqət."

Orxan, sən də xalqın kimliyini, məniyyəni Vətən sevgisi ilə ucalığa aparan həqiqət mərhələsinin məqamındanasan! Başdaşından boylandığın 4 yoldan biri vüqar və qəhrəmanlıq rəmzi olan dağlara, biri məvi gözlü Xəzərə, biri paytaxt Bakıya, o biri isə İslam dünyasının müqəddəs ziyarətgahlarına - Kərbəlaya, Məkkəyə, Mədinəyə aparır. Sufilərə görə, insan həyatı boyu itirilmiş bir cənnətin həsrəti ilə yaşayır və ruhu daim ilkinliyə qovuşmağa can atır. Bəşər oğlunun öz varlığında isə ilahi bir başlanğıc var. Sənə də o ilahi başlanğıca gedən yolun və ad günün mübarək, behiştin zəvvarı - cənnətməkan şəhidim Orxan Dadaşlı!

Müqəddəs ruhuna böyük ehtiramla,

Nurəddin Muğanlı,
"iki sahil"

yərə-göyə sığmazdı. Həmişə mənim ona, nənən Fatma xanıma böyük hörmətim olub. Orxan, sən elə qəlbigeniş, qonaqpərvər insanların nəvəsi idin. Uşaq çağlarında əmilərin Fərhad və Fikrətlə yoldaşlıq ələmişik, o biri əmilərin Fəttahı, Elşadı, Eldənizi, Maili və atan Elxanı da yaxşı xatırlayıram...

2001-ci il noyabrın 8-də baban dünyasını dəyişəndə sənə hələ 5 yaşın tamam olmamışdı. Öz uşaq dünyanı yaşayırdın, bəzən oyuncaq avtomatını əlinə götürüb məhəllə-nizdəki həmyaşıdlarınla "dava-dava" oynayırdın... Demə, 19 ildən sonra sən əlinə gerçək avtomat silah alıb erməni faşistləri ilə vuruşacaqdın. Və elə Şöyüb dayının haqq dərğahına qovuşduğun gün - 8 noyabrda Şuşanın işğaldan azad olunduğu tarixi gün...

...Bilmirəm, bəlkə zəfər müjdəli o gün bir anlıq xəyalən sən 40 gün əvvəl döndün. Onda Bakıda -Pirallahıda yaşayan Mayisə bibingildə idin. Atan Elxan Lənkəranda zəng edib Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Lənkəran Şəhər Şöbəsiəndən sənə çağırış vərəqəsinin gəldiyini bildirdi. Səni Vətən çağırırdı, vaxt itirmədən Lənkərana, ordan da döyüşlərin ən qaynar nöqtələrində yollandın... Ağlın kəsəndən, dilin söz tutandan evdə, məktəbdə, televiziya verilişlərindən, hərbiçiyə əmin Fəttahdan erməni vəhşilikləri barədə çox eşitmişdin.

6 il qabaq dağlar diyarı Gədəbəydə hərbi xidmət edərkən silahla davranmağı da çox gözəl mənimsəmişdin. Qısa təlim keçəndən sonra döyüşlərdə sərrast atəşlə düşmənin canlı qüvvəsini bir-bir məhv edirdin. Əsgər yoldaşların sənə "məşədi" deyər xitab edirdilər. Məşədi ziyarətində olmuşdun, qəlbində Allaha və peyğəmbərin əhli-beytinə hədsiz sevgi vardı. Hər dəfə düşmən üzərinə hücumdan öncə əsgər yoldaşlarına, ordumuza xeyir-dualar eləyərdin: "Allahın nəzəri üstünüzdən əs-

qəfildən sənə də halın pisləşdi, huşunu itirdin. Bir də Hacıqabulda -hospitalda ayıldın, yaralanmağın səni ruhdan salmadı. Atan, qardaşın Elburus ziyarətinə gəldi. 9 günlük müalicədən sonra silahdaşlarının yanına tələsdin, yenə döyüşlərə qatıldın: "Ağrı-acıma əsl məlhəm Şuşanın işğaldan azadlığı olacaq!" -dedin. Uzaqdan Şuşanın dağlarına baxanda müzəffər ordumuzun bütün əsgər və zabitləri kimi sənə də üreyin dağa döndürdü. Bir anlığa Şuşanın təbiəti ilə doğma Lənkəran arasında oxşarlığını olduğunu düşündün... Yamyaşıl meşələr, baş-başa vermiş dağlar... Uşaq vaxtı kəndinin qədim məscidi yanında gördüyün əzəmətli, uca nil ağaclarını xatırladın. Böyüklərdən eşitmişdin ki, o ağacların 800 ildən çox yaşı var.

İndi qarşıda Şuşanın məşhur Yuxarı Gövhər ağa məscidinin hündür minarələri görünürdü. Vətən Müharibəsinin başladığı gündən çox qan-qada görmüşdün, niyyət tutmuşdun ki, müharibənə sağ-salamat qayıtsan Məkkə ziyarətinə gedəcəksən...

Qubadlıdakı videogörüntülərdə geniş və barlı-bəhərli nar bağından Lənkərana salam yollamışdın. Növbə Şuşaya çatmışdı. Şuşa qaləsindən qədim Lənkəran qalasına salam yollayacaqdın. Azərbaycan tarixinə Zəfər günü kimi yazılan o 8 noyabr günü ağır döyüşlər zamanı kimse səni köməyə çağırırdı. Yaxınlaşdığın yaralı əsgəri görəndə əvvəlcə onu Lənkəran şəhərindəki 8 sayılı tam orta məktəbin məzunlarından kimsə bənzətdin. Axı sən də həmin məktəbin məzunun idin. Amma sən o yaralı əsgərin kim, haralı olduğunu, səni hardan tanıdığını öyrənmə bilmədin. O, tarixin qəhrəmanlıq səhifələrini öz qarları ilə yazan şəhidlərin cərgəsinə qoşulmuşdu. Sən onun nəşini döyüş meydanından çıxarıb geri döndün... Amma bilmirdin ki, bir saatdan sonra özün də Şuşadan qaçan mənfur düşmənin güllesinə tuş gələcəksən...